

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
PRÀCTIQUES EXTERNES I

Coordinació: DOLCET SERRA, JUAN

Any acadèmic 2021-22

Informació general de l'assignatura

Denominació	PRÀCTIQUES EXTERNES I			
Codi	14566			
Semestre d'impartició	2N Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Màster Universitari en Psicologia General Sanitària i Màster Universitari en Neuropsicologia	1	OBLIGATÒRIA	Semipresencial
	Màster Universitari en Psicologia General Sanitària	1	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	12			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PAES		
	Nombre de crèdits	12		
	Nombre de grups	1		
Coordinació	DOLCET SERRA, JUAN			
Departament/s	PSICOLOGIA			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català/Castellà			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
DOLCET SERRA, JUAN	juan.dolcet@udl.cat	0	
PERA GUARDIOLA, VANESSA MARIA	vanessa.pera@udl.cat	4,8	

Informació complementària de l'assignatura

Recomanació: tindre una disponibilitat de tres matins (de 8:00 a 15:00) lliures a la setmana per poder assistir de forma activa a les pràctiques. Si no es dóna aquesta circumstància no s'assegura que es puguin realitzar totes les hores de pràctiques.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Les pràctiques consistiran en l'aplicació en el context sanitari dels coneixements adquirits sobre procediments d'avaluació i intervenció sota la supervisió d'un psicòleg qualificat. Es tracta fonamentalment que els estudiants posin en pràctica els coneixements adquirits i desenvolupin les habilitats pròpies de l'exercici professional. Les pràctiques externes es desenvolupen en centres o serveis sanitaris autoritzats i registrats com a Centres Sanitaris en els corresponents Registres de centres, serveis i establiments sanitaris de la Comunitat Autònoma de Catalunya i que compleixen amb els requisits establerts en l'ordre ECD / 1070/2013.

En finalitzar el període de pràctiques, l'estudiant haurà de lliurar una memòria o Portafoli en la qual es reflecteixi de forma detallada la descripció de les activitats, procediments i tècniques emprats, així com descripció del procés de supervisió i la valoració de l'experiència.

Competències

COMPETÈNCIES:

COMPETÈNCIES BÀSIQUES:

CB6 Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de investigació.

CB7 Saber aplicar els coneixements adquirits i tenir capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relatius al seu camp d'estudi.

CB8 Ser capaç d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

CB9 Saber comunicar les conclusions i els coneixements i raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

CB10 Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran manera auto dirigida o autònoma.

COMPETÈNCIES GENERALS.

CG1 Adquirir, desenvolupar i posar en pràctica un concepte de salut integral, on tinguin cabuda els components bio psicosocials de la mateixa, d'acord amb les directrius establertes per l'OMS.

CG2 Aplicar els fonaments de la bioètica i el mètode de deliberació en la pràctica

professional, ajustant-se el seu exercici com a professional sanitari al que disposa la Llei 44/2003, de 21 de novembre, d'ordenació de les professions sanitàries.

CG3 Analitzar críticament i utilitzar les fonts d'informació clínica.

CG4 Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'acompliment professional.

CG6 Desenvolupar el seu treball des de la perspectiva de la qualitat i la millora contínua, amb la capacitat autocrítica necessària per a un exercici professional responsable.

CG7 Saber comunicar i comunicar-se amb altres professionals, i dominar les habilitats necessàries per al treball en equip i en grups multidisciplinaris.

CG8 Coneixement de les obligacions i responsabilitats del personal sanitari relatives a la confidencialitat de la informació i de la protecció de dades personals dels pacients.

CG10 Coneixements de la normativa vigent en l'àmbit sanitari espanyol.

COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES.

CE1 Mostrar habilitats de comunicació interpersonal i de maneig de les emocions adequades per a una interacció efectiva amb els pacients, familiars i cuidadors en els processos d'identificació del problema, avaluació, comunicació del diagnòstic i intervenció i seguiment psicològics.

CE2 Redactar informes psicològics de manera adequada als destinataris.

CE3 Conèixer el marc d'actuació del psicòleg general sanitari i saber derivar a professional especialista corresponent.

CE4 Conèixer en profunditat la naturalesa psicològica del comportament humà, així com els factors socials i biològics que poden afectar-lo.

CE6 Conèixer en profunditat els factors psicosocials associats als problemes de salut i malaltia.

CE7 Conèixer en profunditat els factors biològics i psicosocials associats als problemes de salut i malaltia, especialment els relacionats amb la salut mental.

CE8 Conèixer en profunditat els diferents models d'avaluació i intervenció en el camp de la Psicologia General Sanitària, així com les tècniques i procediments que de ells es deriven per a l'abordatge dels trastorns del comportament i els factors psicològics associats amb els problemes de salut.

CE9 Planificar, realitzar i, si s'escau, supervisar el procés d'avaluació psicològica del comportament humà i dels factors psicològics associats amb els problemes de salut per establir l'avaluació dels mateixos.

CE10 Dissenyar, desenvolupar i, si escau supervisar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica, en funció de l'avaluació psicològica i de les variables individuals i socials concurrents en cada cas.

CE11 Realitzar activitats de promoció i d'educació per a la salut psicològica individual i comunitària.

Continguts fonamentals de l'assignatura

L'estudiant que superi les Pràctiques 1 podrà:

- Desenvolupar les competències i habilitats necessàries per a l'exercici de la professió, incloent la legislació vigent.
- Ser capaç de mostrar habilitats de comunicació interpersonal i de maneig de les emocions adequades per a una interacció efectiva amb els pacients, familiars i cuidadors en els processos d'identificació del problema, avaluació, comunicació del diagnòstic i intervenció i seguiment psicològics.
- Serà capaç de planificar, realitzar, supervisar o avaluar psicològicament el comportament i els factors psicològics.
- Serà capaç de dissenyar, desenvolupar i, si escau supervisar i avaluar plans i programes d'intervenció psicològica, en funció de l'avaluació psicològica i de les variables individuals i socials concurrents en cada cas, i serà capaç de dur a terme activitats de promoció i d'educació per a la salut.
- Conèixer el funcionament, la dinàmica de treball i les característiques pròpies de les institucions sanitàries, així com de la xarxa assistencial i el context social i comunitari al qual donen servei.
- Conèixer les competències i límits del psicòleg general sanitari en l'exercici pràctic de la professió, que li permetin reconèixer els casos i situacions que siguin de seva competència i saber derivar a altres professionals els casos i situacions que sobrepassen la seva capacitat professional.
- Conèixer i aprendre a donar resposta a problemes deontològics propis de la pràctica professional en l'àmbit sanitari.

Eixos metodològics de l'assignatura

La gestió de les Pràctiques en centres és competència de la Coordinació del màster. Les activitats formatives consistiran en la participació en les intervencions realitzades al centre de pràctiques, juntament amb el tutor de centre, i en la participació en altres activitats en grup i tutories, tant al centre col·laborador com la Universitat, tal com s'estableix a continuació. Aquestes pràctiques es realitzaran des del mes de febrer al mes de juny. Segons els processos d'assignació de pràctiques i de comunicació als centres, la incorporació a les pràctiques es podrà realitzar durant el primer mes d'aquest període. Tan sols en casos excepcionals i degudament justificats, es podria allargar el període de pràctiques amb el consentiment del centre.

A banda del treball autònom, les pràctiques es componen de dues activitats formatives bàsiques:

1. Pràctiques assistencials tutelades: La dedicació dels alumnes serà d'acord amb l'activitat assistencial dels centres de pràctiques. Habitualment l'activitat es realitza de 8:00 a 15:00, si bé en alguns casos es pot establir un horari de 15:00 a 21:00, segons la disponibilitat dels centres de pràctiques. Això suposa una dedicació diària màxima de 7 hores. L'alumnat estarà en tot moment supervisat per professionals del centre assistencial, tant pel tutor/a com altres professionals que participen habitualment a l'atenció sanitària. L'alumnat participarà en les visites de pacients externs com ingressats. S'estima una dedicació per part de l'alumne durant les pràctiques a temps complet, si bé en funció de la disponibilitat de cada alumne, i si el centre de pràctiques ho permet, es podran establir horaris personalitzats, que en tot cas al final compliran amb la dedicació total del mòdul en crèdits docents. Els alumnes, dins d'aquest horari, assistiran a les sessions clíniques de primera hora del matí i seran convidats a participar en les activitats formatives del centre (sessions, conferències, reunions de treball, etc.), ja que es busca una plena integració de l'alumne de màster en l'activitat professional en l'àmbit de la psicologia sanitària. Durant el procés d'assignació de pràctiques, es publicaran els horaris de cada plaça. Quan l'alumnat triï una plaça de pràctiques es compromet a fer l'horari establert en aquella plaça. La majoria de centres requereixen assistir tots els dies laborables. En el cas que un/a alumne/a no tingui aquesta disponibilitat, la coordinació del màster no assegura que es puguin assolir totes les hores programades i si l'estudiant no les assoleix, no podrà aprovar l'assignatura. A banda, s'espera de l'alumnat que assisteixi de forma activa i respectuosa segons les diferents activitats formatives programades pel centre de pràctiques. Les modificacions al

decurs normal de les pràctiques s'han d'informar als tutors/es externs i han de ser aprovades per les tutores acadèmiques. Finalment, si al servei on es realitzen les pràctiques s'està desenvolupant una investigació, l'alumna en pràctiques podrà participar-hi. Tot el que s'ha comentat en el present punt pot canviar segons circumstàncies del centre de pràctiques. Si hi ha canvis, la tutora acadèmica informarà amb la suficient antelació a l'alumnat.

2. Participació en seminaris i tutories: durant el desenvolupament de les pràctiques, les tutores acadèmiques poden convocar l'alumnat a tutories on es poden tractar temes diversos. Es comptarà l'assistència a aquestes i la participació activa. A més, tant la coordinació del màster com les tutores acadèmiques, organitzen seminaris d'obligatòria assistència per tot l'alumnat. En concret, la coordinació del màster organitza 10 seminaris de 2.30 hores cadascun programats als horaris amb el nom "Seminaris d'actualització en Psicologia Sanitària". A banda, alguns divendres, les coordinadores de pràctiques organitzen també seminaris que es realitzaran als centres de pràctiques. Aquests seminaris es publicitaran amb la suficient antelació. Serà obligatori assistir a un 80% de tots els seminaris. Si alguna persona no pot anar aquests, es pot convalidar l'assistència a congressos/jornades/seminaris relacionats amb la Psicologia Sanitària gestionats per altres agents.

En general, la distribució d'hores per les activitats de formació seran:

Activitats formatives	Hores destinades	Percentatge de presencialitat
Pràctiques assistencials tutelades	240	100%
Participació en seminaris i tutories	40	80%
Treball autònom	20	0%
Total	300	

L'assignació de places serà un procés estructurat i formalitzat per garantir l'objectivitat d'aquesta assignació. Un cop assignada la plaça, s'informarà a l'alumnat del procés de desenvolupament de les pràctiques. També se li facilitarà el document projecte docent amb el compromís de confidencialitat, que s'ha de signar abans de l'inici de les pràctiques. Posteriorment, l'alumnat, es presentarà al centre col·laborador en les dates i horaris que hagin estat acordats. Un cop al centre col·laborador i durant tot el període de realització de les pràctiques, l'estudiant desenvoluparà les tasques i activitats encomanades sota la direcció, supervisió i seguiment del tutor/a extern/a.

En finalitzar el període de pràctiques l'alumne haurà de presentar el portafoli i la memòria de pràctiques. Aquests documents es presentaran amb lletra Times New Roman 12, justificat i amb interlinieat 1,5. Les cites, referències, taules i figures hauran de seguir el format APA 6th Edition. El portafoli no podrà superar les 30 pàgines, sense comptar annexos. Els apartats que tindrà el portafoli serà:

- Resum de 500 paraules.
- Índex amb paginació
- Descripció del centre de pràctiques (dades bàsiques del centre / institució, organigrama, característiques principals, i característiques del servei on s'ha realitzat la pràctica)
- Descripció de l'experiència pràctica
- Descripció dels objectius a assolir encomanats a l'estudiant
- Característiques dels subjectes amb els quals s'ha treballat
- Tasques desenvolupades
- Cronograma de la planificació prevista
- Desenvolupament de l'experiència pràctica
- Enumeració i descripció de cada tipus d'activitat en què s'ha participat
- Anàlisi de les actuacions amb una valoració objectiva i personal del treball desenvolupat
- Aportacions empíriques de les tasques realitzades i desenvolupament (si és el cas)
- Valoració personal de l'experiència (expectatives prèvies abans d'arribar al centre i com s'han modificat, aprenentatges assolits i valoració global del període de pràctiques)
- Referències bibliogràfiques
- Annexos (si és el cas).

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Durant el segon quadrimestre del curs es realitzaran totes les activitats formatives plantejades. Durant els primers dies del curs es publicaran les dates concretes de cada seminari.

Sistema d'avaluació

L'avaluació és continuada. Compren diferents activitats repartides al llarg del curs:

Activitat d'avaluació	Tipus d'avaluació	Descripció	Punts
1	Portafolis		40
2	Valoració del tutor/a extern/a		50
3	Participació en seminaris de formació ¹ i en les tutories		10
	TOTAL		100

¹Serà obligatori assistir a un 80% dels seminaris formatius. L'alumnat que no arribi a aquest mínim d'assistència tindrà un 0 en la qualificació d'aquesta evidència d'avaluació.

Tot i que l'avaluació és continuada i sumativa, s'ha de tenir en compte les següents consideracions per poder aprovar l'assignatura:

- Cas que l'alumne/a no s'incorpori el dia i hora estipulats, sense causa justificada, la comissió de pràctiques del MPGS podrà considerar-lo/la com a "suspès". Si la comissió de pràctiques del MPGS considera que la causa de la no incorporació a les pràctiques no està suficientment fonamentada, pot decidir no permetre reubicar a l'alumne/a en un altre centre. En aquest cas, l'alumne/a haurà de repetir les Pràctiques l'any acadèmic següent.
- Cas que l'alumne/a hagi incomplert les activitats establertes en el programa de Pràctiques, i en conseqüència la valoració del/de la tutor/a professional sigui desfavorable, la comissió de pràctiques del MPGS podrà considerar-lo/la com a "suspès". Si la comissió de pràctiques del MPGS considera que la valoració desfavorable està suficientment fonamentada, pot decidir no permetre reubicar a l'alumne/a en un altre centre. En aquest cas, l'alumne/a haurà de repetir les Pràctiques l'any acadèmic següent.
- Cas que l'alumne/a, tot i haver complert totes les activitats de les Pràctiques, i per tant tenir un informe favorable del tutor de centre, no lliuri el portafolis corresponent al/a la tutor/a de Facultat, es consideraria un "no presentat" en aquella convocatòria.
- Cas que el portafolis lliurat per l'alumne/a, segons el criteri del/de la tutor/a de Facultat, no arribi al nivell suficient (5 punts sobre 10), tot i tenir un informe favorable del/de la tutor/a professional, es considerarà també com a "suspès", i haurà de repetir l'assignatura en un altre curs.
- En cas que el portafolis lliurat per/per l'alumne/a, segons el criteri del/de la tutor/a de Facultat, assoleixi el nivell suficient, i si té un informe favorable del/de la tutor/a professional, aleshores el/la tutor/a de Facultat li assignarà la qualificació pertinent. Aquesta consistirà en una nota numèrica compresa entre 5 i 10 (amb un decimal), corresponent a Aprovat, Notable, Excel·lent o Matrícula.

La valoració acadèmica del Pràcticum és competència exclusiva de la Universitat.

Donades les característiques d'aquesta assignatura, aquells/es alumnes proposats/ades pels/per les tutors/es de Facultat per obtenir la màxima qualificació i que, per tant, optin a Matrícula d'Honor, quedaran pendents d'aquesta qualificació (tindran provisionalment la qualificació d'Excel·lent) fins que s'hagi completat l'acta dels curs acadèmic corresponent i, si es creu oportú, es realitzi una avaluació complementària realitzada per la comissió de pràctiques del MPGS.

Bibliografia i recursos d'informació

BIBLIOGRAFIA

DSM-V Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales. Masson S.A. Barcelona, 2013

ENQA (2005) Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area. Helsinki. www.enqa.eu/files/BergenReport210205.pdf

Formosinho, J. (2003): Supervisión y seguimiento del practicum. Actas del VII Simposium Internacional sobre Practicum. Poio, Universidad de Santiago.

Hatcher, R Lassiter K (2007) Initial training in professional psychology: The practicum Competences Outline. Trainin and Education in Professional Psychology 1, 49-63. www.adptc-org/

Levy MC, Kronenberger WG, Cartes BD (2008) Brief report: Illness factors and child behavior before and during pediatric hospitalization. Journal Pediatric Psychology 33(8) 905-909

Marrone M (2001) La teoría del apego: un enfoque actual. Editorial Psimatica. Madrid

Poblete, M. (2003): La enseñanza superior basada en competencias, en Seminario Internacional: Orientaciones Pedagógicas para la convergencia europea de educación superior. Bilbao: UD.

Toro J (2010) El adolescente en su mundo: riesgos, problemas y trastornos. Editorial Pirámide. Madrid

Vallejo J (2011) Introducción a la psicopatología y psiquiatría. Elseiver. España

Villa A. y Aumenzdi, E. (2003): Las competencias universitarias en el marco de la Unión Europea, en Seminario Internacional: Orientaciones Pedagógicas para la convergencia europea de educación superior. Bilbao: UD.

Villa A, Poblete M (2004) Practicum y evaluación de competencias. Profesorado. revista de currículum y formación del profesorado. 8(2)